

Előfizetési ár:

Postán küldve:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

Orosz földön haladunk előre.

Galicia keleti természeti határa, a Zbruc-folyó. Ez választja el a monarchiát Oroszországtól s ennek a folyónak partjait Skala és Husiatin között megtisztítottuk az oroszoktól. Vagyis az óriás harcok e részén már saját földjén üldözzük az ellenséget s már is hallatszik az antant aggodalma, hogy a középpontiak csapatai

alighanem a dusan termő Besszarábiát akarják hatalmukba keríteni. Bukovina déli részén már gyorsabb tempóban haladunk előre, elfoglaltuk a felső Moldova völgyét, fent pedig a legészakibb Bukovina határán elfoglaltuk Zaleszczyk, a háború folyamán oly híressé vált hidfőjével.

A háború hírei.

Az orosz fronton folyton nyomulunk előre. — Kiküzdöttük a Felső-Szereth-vonalat. — Törökök hősiessége. — Kiürítették a Ceremosz-vonalat. — Az olasz fronton csend volt. — Nagy

tüzbeség a Kutyni fronton.

A tegnapi orosz harci eseményekről azt tudatja, hogy Bukovinában az oroszok tegnap is jelentékeny ellenállást tanúsítottak. A szövetséges csapatok harcok közben a Jacobeni—Fundul-Moldovi—Schipot vonaltól keletre nyomultak előre. A Kutyni előretörő hadosztályok kiküzdötték a Felső-Szereth vonalat. A Pruth és a Dnyeszter között az ellenséget a Snyatintól északra és Zaleszczyktól délkeletre levő állásaiból heves harcok árán kivetették. Dnyesztertől északra Krzywienél török csapatok bevált vitézséggel elfoglalták az ellenséges állásokat. A Zbruc osztrák-magyar és német csapatok 50 km. szélességben sok helyütt kiküzdötték az átkelést a keleti partra. Wolhíniában eredményes rohamvállalkozások.

A német vezérkar ezt jelenti: Az előretörő támadási kedv Galiciában és Bukovinában újabb sikereket hozott a német és szövetséges csapatoknak. A Zbruc határfolyót a Husiatintól északra fekvő vidéktől egészen a Skalattól délre levő vidékig 50 km. szélességben a legelkeseredettebb ellenállás dacára, német és osztrák-magyar hadosztályok átlépték. A török csapatok ismét tanúsították régi vitézségükről. Amint Julius elsején rendíthetetlen kitartással dacoltak az oroszok tömegtámadásaival, azután gyors győzelmi rohamban az ellenséget a

Zlota Lipától északra a Szerethig visszavetették, ahol elfoglalta az oroszok állásait, ugyanígy foglalták el tegnap harci kedvtől duzzadó rohammal a makacsul védelt állásokat a Zbruc mentén, Nivránál, a Dnyeszter és a Pruth között. A szövetséges csapatok Csernovic irányában harcok között elfoglalták Voricanka és Snyatin helységeket.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Német vadászok erőteljes rohammal áttörték az orosz utóvédállásokat. Visnitsnél az ellenség ennek következtében kénytelen volt a Ceremosz vonalát kiüríteni és kelet felé vonult vissza. Az Erdős-Kárpátokban, a déli Szereth felső folyásánál, valamint a Moldova és Sucava mindkét partján támadásunkkal kelet felé tért nyertünk. Ezeknek a sikereknek hatása alatt az oroszok a Mesticanesti szakaszon feladták elülső állásaikat. A Berecki hegységben az ellenség folytatta támadásait. A nap folyamán ötször támadott anélkül, hogy valami eredményt ért volna el. A Magura és a Magura-Cainului ellen, továbbá délre egy ezredünket az ellenség egy előretörése egy tovább nyugatra fekvő magaslati állásba szorította vissza.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportjánál és a macedóniai arcvonalon a helyzet változatlan.

Serenyi Béla gróf

vasárnap programbeszédét mondott Putnokon. Erre az útjára hat munkapárti képviselő kísérte, akik ki fognak lépni a munkapártból. A választói jog reformjáról a következőket mondotta:

A mostani kormány elnöke bemutatkozó beszédében kijelentette, hogy a választói reformmal áll vagy bukik. Az előző kormány hűvei próbálnak most hangulatot csinálni a választói reform ellen azzal, hogy az veszélyezteti a magyar szupremáciát, hogy felelőtlen elemek kezébe juttatja az országot. Ilyen oktalanságot azonban egyetlen magyar felelős államférfiuról sem lehet feltételezni, legkevésbé rólam. (Taps.) Amit a kormány csinálni szándékozik, az nem egyéb, mint a háborúban kipróbált hűséggel küzdő és dolgozó elemeknek az alkotmányba való felvétele, a háború után fenyegető fordulat megelőzése. (Élénk helyeslés.) A volt miniszterelnökök is belátta, hogy néhány hónap előtt elfoglalt maradi álláspontjából engedni kénytelen és álláspontját rövid egymásutánban kétszer is megváltoztatta.

A választói jogi reform a kormány min-
 den előző feladata; amellyel ráharul a háborús élet szervezésének egész sulya, valamint jövő gazdasági fejlődésünk előkészítésének gondja.

A jövő gazdasági fejlődését az eddigieknél biztosabb és tartósabb alapokra kívánjuk helyezni, egyfelől azon gazdasági kiegyezés révén, amelyet az előző kormány az osztrák kormánnyal megkötött, másfelől azokkal a megállapodásokkal, amelyekre a német birodalommal a jelenleg folyamatban levő szerződés tárgyalásoknál látni fogunk.

A közéletmezésről ezzel a jó hírrel állt elő: A közéletmezés tekintetében segítségünkre jött a Gondviselés, amely az idén legalább a kenyérmagvakat illetőleg a háborús esztendő eddigi termésénél jobb eredménnyel áldotta meg az országot. Az élelmezés politikájával teljesen egyenrangú kérdés a szénkérdés. Hivatalba lépésem első tényeként a szénkérdés szervezéséhez fogtam és nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy ami az ügy szervezését illeti, minden megtörtént, ami emberileg lehetséges. A kormány feladata a rendelkezésre álló mennyiséget igazságosan szétosztani és főleg a kisfogyasztóhoz eljuttatni.

A munkapártról ezt mondotta: A jelenlegi többség a választói jog kérdésében szemben áll a kormányt támogató pártok kisebbségével. Magam is tagja voltam a munkapártnak, de a világon minden halad. Magyarország mindig liberális volt. A mai viszonyok még sokkal inkább indokolják ezt a liberalizmust, mint a negyvennyolcas állapotok. Én a megoldást úgy gondolom, hogy ennek a liberális gondolkodásnak mentől több híve, több katonája kell hogy akadjon. Ezeknek kell tömörülniük egy olyan párt keretében, amely ezt a demokratikus és liberális fejlődést magáévá teszi és kész törvénybe iktatni. (Helyeslés.) Én azt hiszem, hogy nem kívánatos ma az országot választások izgalmainak kitenünk. A legegyszerűbb megoldás az lenne, ha a munkapárt tagjai közül azok, akik úgy gondolkoznak,

„Meg kell ölni Kerenszkijt.”

Stockholmból jelentik: A „Nowoje Wremja” szerint Kerenszkij az „Aurora” cirkálóról levelet kapott, amelyben a legény-

ség kijelenti, hogy meg kell ölni Kerenszkijt, ha Julius vége előtt önként nem hagyja el állását.

hogy ezen demokratikus és liberális fejlődés elől nem lehet elzárkózni, melléje állának ennek a mozgalomnak és tömörülének, amivel a megoldást még ebben a parlamentben lehetővé teszik. Akkor a törvény minden nagyobb izgalom nélkül meg lesz alkotható és az új törvény alapján lesznek kiírhatók a választások, amelyek azután igaz képét fogják adni a háboru után annak, hogy az ország közönsége milyen képviselőházat kíván magának összealkotni.

Az E. Ujság harctéri tudósítója írja: Katonáink tudják, hogy most végre igazán a békéért verekednek s ez a tudat visszavarázsolja szívükbe a három év alatt megkopott lelkesedést, feledtetik velük a zsibbasztó fáradtságot és új életre kelti a régi lendületet. Menetlejesítménynek is jelentékeny az előrehaladás, a mit győztes hadseregeink Kelet-Galiciában teettek, — száz kilométeres ut van mögöttük s tizezer négyzetkilométernyi a támadás megindulása óta visszahódított terület — harcos előrenyomulásnak pedig, ahol a menekülő ellenség utóvédjei lépten-nyomon elállják az utat, egyenesen csodálatos. De megállás nincs. Lendületük átsodorja csapatunkat minden ellenálláson.

Tegnap is áttörtük az orosz utóvédek frontját s az oroszok több helyütt már túlszorultak a határon is s valósággá válik, ami az offenzíva elején bátorlalan remény volt csak: felszabadul újra egész Bukovina. Az oroszok bukovinai helyzete máris tarthatatlannak látszik. Kritek vezérezredes hadserege, amely Kaluszon és Stanislaun át nyomult előre, talán már a zaleszczyki régi orosz hídfőt is megszállotta, ami nem jelent kevesebbet, mint hogy tuljutottunk azon a vonalon, amelyen tavaly állunk a nagy orosz offenzíva megindulása előtt. Kuty, amely csak ötven kilométerre van Csernovicztól nyugatra, elfoglaljuk. A Kritek-hadsereg így az oldalába, sőt a hátába került annak az orosz hadseregnek, amely Kövess hadserege elől hátrál a Cseremosz völgyében. Csoda lesz, ha kiszabadul ebből az acél-harapófögből. A helyzet teljes reménytelenségének konzekvenciáit Csernovic kiirtásával már le is vonták az oroszok.

Milyen világ lehet Angliában?

Kolozsvár, aug. 1.

A még mindig feszekedő britt oroszlan hamis és csalafinta eszén nehéz eligazodni. Huncutságait kitalálni és utánacsinálni csak hasonlító furfanggal lehetne.

Azú válig halljuk George einöktől, hogy ők nem sietnek, de a német militarizmust, értsd ezalatt a középeurópai hatalmakat, le fogják törni. Egy másik jelszavuk a kiéheztetés.

A kiéheztetésről igen érdekes adat jutott egyik munkatársunk kezére. Egy jó módon és előkelő összeköttelésekkel rendelkező magyar embert az internáltak legelsőbb táborába helyeztek. Pompásan ment a dolga egészen ezelőtt két hónapig. Májusban az internált külföldről azt a lesújtó értesítést kapták, hogy többé nem fognak kapni sem húst, sem cukrot, sem lisztet sem ételt.

Továbbá kijelentették, hogy ezen segíthetnek, sőt segítsenek is olyformán, hogy írjanak haza és mondják meg, hogy Svájc, vagy Hollandia útján kérjenek maguknak husnemű ételeket, lisztet és cukrot.

Ugy-e milyen furfangos kijátszása volna ez a tengeralattjárók veszedelmének? Mi csak arra volnánk kíváncsiak, hogy az így megérkezett küldeményekből mennyi jut el a kiéheztetett internáltakhoz?

Érdekes, hogy ez a tudósítás májusban íródott és csak a héten érkezett meg Kolozsvárra.

Az angolok és a buvárharc.

Hágából jelentik: Selbourne lord angol tengerészeti miniszter az angol mezőgazdák központi egyesületének Londonban tartott gyűlésén sötét képet festett a buvárhajó veszedelemről.

— Ne higgye senki, — mondotta a miniszter — hogy már a végén vagyunk a buvárhajó-veszedelemnek. Ebben a percben a veszedelmet, mely az év első feében olyan nagy volt ránk nézve, az angol flotta kirohanásai nyilvánvalólag enyhített egy kissé, de biztosra vehetjük, hogy az év vége előtt e veszedelem újból fel fog támadni és sokkal komolyabb lesz mint minden, amit eddig megértünk. Véleményem szerint a háboru ebben az évben nem ér véget, hanem csak a jövő évben. Lehetséges, hogy a győzelem vagy a vereség attól függ, hogy milyen lesz Anglia termése 1918-ban.

Baró Szalay Imre.

Irta: Gróf Lázár Miklós.

A régészeti tudománynak, a művészetnek nagy halottja van a ravatalon.

Ezt a ravatalt nemcsak a viasz gyermelyak lobogó fényle veszi körül; nemcsak virágerdő borítja;

e ravatalra nemcsak az annyira szeretteit, imádott gyermekei, unokái forró könnyei hullanak;

hanem az egész ország iparművészet irodalmi és művészeti társadalmának mély fájdalma nyilvánul meg.

Elment, eltávozott körünkéből tehát az, ki maga a megtestesült jószág, egészen a szív embere volt.

Behunyva örökre nyílt, egyenes tekintetű szemeit, minden szépért, minden művészetért rajongó lelke elszállott.

És nemcsak az, hogy művészet és tudás, szívének egész szeretetét egy emberöltőn keresztül, családja és a művészet között osztotta meg.

Mint fiatal ember, kiváló tehetséggel felruházva, nemes ambícióval, lankadailan tanulással, kutató szemekkel kereste: a szépet, a jót, a művészt.

Midőn a vallás és közoktatás terén Magyarország egyik legnagyobb államférfia, a külföldön is híres Trefort Ágoston veje lett, e nagy férfi mellett és vezetés alatt a művészet után szomjazó lelke még tagabb teret nyert, nagy ismeretének, tudásának szárnyai még jobban kibontakoztak.

És e téren Magyarországon vezető szerepét az egész világnak bemutatva, a magyar nemzet ezredéves kiállításán, mert a vezetés alatt művészeti osztály igazolta: kiváló felismerő képességét, nagy tudását, művészi ízlését.

Magyarország osztatlan közvéleménye, érdemei jutalmául, féltett kincse, a nemzeti muzeumnak igazgatói székébe emelte.

A Muzeum-körutón álló oszlopos palota falai, annak művészi gárdája s minden művészi érzékkel bíró ember megmondhatója annak, hogy Szalay Imre e szép állásában mennyire kiérdemelte a magyar nemzet hála-ját.

Ennyi érdem mellett szerény jutalom volt a szellem arisztokratájának bárói rangra emelése.

De legalább nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy ez a báró: a tudás, az ízlés, a művészet bárója volt.

Az ipar-művészeti irodalom terén is, mint kiváló ismerjük egész sor irodalmi művéből.

Minden magyar ember érzi halálával a veszteséget, de mi marosvásárhelyiek még jobban, fájóbban kell éreznünk, mert többször és hosszabban megfordult nálunk, itt élt időnként közöttünk Marosvásárhelyen, idevonzotta szíve szeretete, a társadalmi és közjótékonyági téren kimagasló, áldásos működést kifejtő leánya, ifj. Ugron Gábornéhoz, kedves, imádott unokái: a kis Ugronokhoz.

Élete szép, megelégedett, boldog volt, mert a művészetért szomjazó lelke ki-elégítést nyert, szíve szeretete viszonzást talált gyermekei, unokái igaz szeretetében.

Sajnos, a nehéz betegség nem engedte meg, hogy megtudja még a földön azt, hogy vejenek, Ugron Gábornak, kit annyira szeretteit, tudását annyira nagyra becsülte, mily nagyra hivatott szerep jutott osztályrészéül.

Ha művészetéről beszélünk, ha mintaképpül egy mélyérzésű, szeretetteljes család-apat akarunk emlegetni, mindig eszünkbe fog jutni: báró Szalay Imre.

És ha megfordulunk a marosvásárhelyi „Kultur“-palotában, a tudós dr. Molnár Gábor csarnokában, a könyvtárban: ne mulasztuk el, hogy tisztelettel és szeretettel tekintsünk, Szalay Imrének, az ízlés, a művészet „Báró“-jának, ott álló szobrára!

A dohányért

minden kiosztás alkalmával még mindig nagy a tülekedés. Ennek sokféle oka van. Az egyik az, hogy a kistrafikosok faluhelyeken eldugják a dohányt. Kézpénzért alig adnak valamit a vevőknek, hanem csirkéért, tojásért, gabonáért 2—3 ezer percentet zsebre-vágva. Másfelől, mert kevesebb dohány kerül fogyasztásra, mint eddig. Erre vonatkozólag a pénzügyminiszterium illetékes miniszteri tanácsosa a következőket jelentette ki:

— A dohánygyártást részint anyaghiány, részint pedig a munkáviszonyok következtében 30 százalékkal kellett redukálnunk, vagyis ma a békeidőben gyártott áruknak csupán 70 százalékát állítják elő a dohánygyárakban. Ebből a 70 százalékból negyven percent a frontra megy, az itthon levő közönségnek pedig a békeidőbeli mennyiségnek csak harminc százaléka jut. Ez a forrása minden dohányhiánynak és ez az oka annak, hogy az emberek ma nem tudnak annyi cigarettához, szivarhoz és dohányhoz jutni, mint békeidőben.

— A helyzetet változtatni, sajnos, nem igen lehet. Nevezetesen szünetel most a külföldi dohány behozatala, valutáris szempontból sem mi nem hozunk be külföldi dohányt, sem annak magánosok által való behozatalát nem engedjük meg. A dohánygyárak készlettel azonban el vannak látva és 1919-ig annyi a készletünk, hogy a mai állapot feltétlenül főtartartható lesz. Addig pedig majd csak történik valami és majd csak lehetséges lesz újabb készleteket is beszerezni. Az sincs kizárva, hogy a közeljövőben mégis vesztünk külföldi dohányárut, erre vonatkozólag tárgyalások is vannak folyamatban és ha ez megtörténik, akkor talán valamelyest javulni fog a helyzet, amely rosszabbodni semmiesetre sem fog.

— Ami a mai helyzet javulását illeti, erre vonatkozólag mi igen sokat várunk azoktól a szigorú intézkedésektől, amelyeket folyamatba kívánunk tenni a visszaélések megszüntetése érdekében. Kétségtelenül igaz ugyanis az, hogy Kolozsvárt nem a kolozsvári polgárok fogyasztják el teljes egészében azt a cigarettá- és szivar mennyiséget, amelyet ott a kistörszék részére kiutálnak. Bizonyos, hogy Kolozsvárt úzérkedések folynak a dohány körül és innen is csempésznek ki dohányárut Galícia felé. Ezen kívül bizonyos az is, hogy kolozsváriak is úzérkednek a dohányáruval és akadnak kufárok, akik a trafikárut lényegesen magasabb áron vásárolják össze és adják tovább. Ezeknek az állapotoknak a megszüntetésére szigorú intézkedéseket tesszünk folyamaiba; attól a tözsdéstől, akit megcsipünk azt, hogy készletét elrejtette, vagy hogy azt drágábban adta el, könyörtelenül megvonjuk a jogot és az ilyen dohánytözsde engedélyeket azonnal hadiözvegyeknek vagy rokkant katonáknak adjuk ki.

Igaz-e?

Kolozsvár, aug. 1.

Igaz-e, hogy a kolozsvári piac még mindig tele van éretlen gyümölcscsel?

Igaz-e, hogy a hatóság decemberben akarja maximálni a gyümölcsök árát?

Igaz-e, hogy a városházán a hósláti gazdáknak van mindig igazuk?

Igaz-e, hogy városunkból mindennap egy csomó élelmicikket visznek ki Szamosújvárra?

Igaz-e, hogy a rendőrhatalóság feljelentés dacára sem bünteti a bérkocsisokat?

Igaz-e, hogy Kolozsvár naponia szaporodik galiciaiakkal?

HIREK

— **Milyen lesz az idő?** Meteor jelenti: Az időjárásban július hava hozott ugyan több csapadékot, mint június, de nálunk még mindig átlagban a száraz, meleg jellegű idő volt az uralkodó. Július havában a végbement változások, ha kis mértékben is, de többnyire a bolygók állásaiból következtetett időkben létesültek. Az ellentétes változások teljes kifejlődését azonban akadályozták a túlmértékben előjött napfoltok hatásai. Augusztus havának változási napjai e bolygók állásainak részéről: 3 változó, részben csapadékos; 9 változó, inkább hűvös; 11 szeles, hűvös, esetleg viharos; 14 szeles vagy csapadékos; 16 hűvös, szeles, esetleg viharos, csapadékos; 17 változó; 18 száraz; 20 meleg, száraz; 25 változó, inkább száraz jelleggel.

— **A Ludovikások ünnepélye.** A Kolozsvárt tartózkodó Ludovikások a sporttelepen csütörtökön délután nagyszabású és rendkívül érdekes háborus katonai mutatványokban fogják részesíteni a közönséget. Az ifjú katonai növendékek olyan háborus részleteket produkálnak, amely bizonyára ámulatba ejti a front mögött élő közönséget, amely csak újságból ismeri a háboru izgalmas képeit. A rendkívül érdekes látnivalók azonban nem jarnak ki mindenkinek, mert a kiadott jegyeket nyomban elkapodták. De azt hisszük, hogy Bartha tábornok, Kolozsvár szülöttje, ez a kedves, derék és kiváló katona gondoskodni fog, hogy a jótékony cél érdekében is az ünnepélyt megismételjék.

— **A bolgár kertészeti zöldségéről.** Péter György bolgár kertész és társai által ígert kedvezményes árú zöldség vásárlására jogosult: a) Mindazon Kolozsvárt lakó állami és törvényhatósági tisztviselő, akinek kerizgazdászata nincsen. A tisztviselői jogosultságát — hivatalos igazolvány hiányában — az elárúsnál jelenlévő napbiztos igazolja. b) Mindazon hivatali alkalmazott, alászi és hivataliszolga, akiről a hivatali főnök igazolja, hogy állami vagy törvényhatósági hivatalnál van alkalmazva. Az elárúsnál egyelőre hetenként egyszer, mindenkor szombaton délután 3-tól 5 óráig történik a nagymalom melletti hatóságai bódében. Az elárúsnál kerülő zöldségfélék minden héten csütörtökön a tisztviselői egyesületnél be lesznek jelentve és erről a közönség pénteken s szombaton a bódéra ragasztott hirdetésmény útján szerezhet tudomást. Kolozsvár, 1917. évi július hó 31-én. Kolozsvári állami tisztviselők egyesületének elnöksége.

— **Mindent a hazáért!** Benczur Gyula a magas kora dacára is java művészi erejében levő mester, finom, megkapó képen örökítette meg a magyar áldozatkészség gondolatát: hogyan bucsuzik a magyar katona családjától, hogyan vág neki a világháboru borzalmainak nyugodtan, férfiasan. Benczur felajánlotta művét a Hadsegélyző Hivatalnak,

amely 200 reprodukciót készített róla és a számozott reprodukciókat darabonként 30 korona árban forgalomba bocsátja az elesett katonák özvegyei és árvái alapja javára. A művészi kivétel és korlátolt számuk miatt is értékes reprodukciók megrendelhetők a Hadsegélyző Hivatalnál, V. Akadémia-utca 17. szám.

— **Nagy munkatervezet.** A gyermekek munkára való nevelésének nagyszabású, sok irányú perspektívája áll elibünk a Dombay Mária kiállításán. E törekvés biztosan látó szemekkel viszi a jövő technikai vívmányok labirintjébe a gyermeket. Ennek misztériumait oly játékszerű egyszerűséggel bogozza ki, hogy ujjongó örömmel fog a gyermek a munkához a játékegypecskéken, melynek világhódító, a jövő megélhetést megoldó öreg apja félelmesen ontja magából a füstöt, zakatolásával fölveri a városrész csendjét. Viszi, belehozva a gyermekmunkába, mint könnyítő, gyorsító erőt, mindig kedves, nefejejtés patak partján egy hatalmas, szédtületes magasságban álló munkavilágba. De miután biztos alapon álló lépcsőfokokon jutunk fel oda, megállva pihenni minden magaslat előtt és egy önként adódó, leparancsolhatatlan ösztön következtében menve mindig följebb a gyermekvilágunkból kiépült zakatoló bácsi, mint megoldott talány áll elibünk. Dombay Mária mikor a kedvesen játszó gyermek vízi malmocskájára a játék folytatásaként ráhelyezte az orsót, mellyel kis ostorát gyorsabban, szebben, játékos örömmel fonja meg, a gyáripárhoz megtétele az első lépést a gyermekkel. A munkát széles nagyszabásban nem kenyérkereset, nemcsak kezűgyesség szempontjából nézi, magasabb ideálok lebegnek szeméi előtt. A munka egyéni és nemzeti karakterünk kiépítője, függetlenségünk megteremtője, választékos megélhetésünknek az eszköze kell legyen. Erős fegyverrel küzdünk, hogy az élet a kenyérkereset nivójára ne törpítse a munkát. E fegyver az évek óta közösen a hazai iskola a gyermekek kezébe és a marsallbottal a t. rsolyában indítja az életbe a munkába nevelését. E munkát, mely a gyermekmunkára való nevelését három fokozaton át az óvodából kezdi és az elemi, polgári iskolák minden osztályának külön külön egymásból kiépülő munkaprogrammot ad és ezt a tanítóképzésben is átviszi, oly nagy szabású, hogy csak részletekben mutatnó be mindig a gyermekekkel a munkálkodási folyamat feltűntetésével. Azonban ezidő szerint ennek egy overture láthatóvá van téve ev. ref. theologia I. emeletén levő Bethlenkör helyiségében, látható mindennap 5—6 óráig díjtalanul.

— **Bevonják a régi ötvenkoronásokat.** A hivatalos lap közli, hogy az Osztrák és Magyar Bank az 1902. január másodikáról keltezett ötvenkoronás bankjegyeket bevonja. A bankjegyeket 1919. július 31. ig fogadják el a bank fizetésekként. Ettől az időtől kezdve 1925. július 31-éig átváltja az Osztrák és Magyar Bank a régi ötvenkoronásokat, ezen az időpontra túl azonban nem.

— **Százhetvenhat millió marka pusztulás.** Berlinből jelentik, hogy a Wolff-ügynökség jelentése szerint 1914. augusztus 1-től 1917. augusztus 1-ig terjedő időközben lelőttek 2298 ellenséges, 683 német repülőgépet, 186 ellenséges kötött léggömböt és 3 kormányozható leghajót. A lelőtt légi járművek értéke 175.830.000 márkát tesz ki.

— **A volt carne nagy beteg.** A Vossische Zeitung jelentése szerint a carskoje-szelói Sándor-palota parancsnoka, aki az odainternált cári családra vigyáz, a munkások és katonák tanácsának jelentést tett arról, hogy Alexandra cárnének gyorsan elhatalmasodó szivbaja folytán annyira megdagadtak a lábai, hogy egyetlen lépést sem bír tenni.

— **Kitchener él?** Tudvalevően egy német tengeralattjáró hajó tavaly elsüllyesztette azt az angol hadihajót, melyen Kitchener angol hadügyminiszter Oroszországba akart utazni. Most azt a kalandos hírt közli a pá-

risi „Journal“ londoni jelentése, hogy Kitchener lord nővére kijelentette, hogy meg van győződve arról, hogy fivérét a Hampshire elsüllyedésénél megmentették és hogy mint fogoly Németországban van. E meggyőződéséről abszolút biztonságot föbrendbeli bizonyíték alapján szerzett, amelyek csak jóval a katasztrófa után jutottak kezére.

— **Egy leány átvágta egy orosz fogoly nyakát.** Szabadkáról jelentik: Barsenov Iván negyven éves orosz fogoly szerelmével régebben üldözte Biczók Mária fiatal leányt. A moholi szőlőben együtt kaszáltak s mikor egyedül maradtak, az orosz erőszakoskodni kezdett. A leány védekezésül kaszájával az orosz felé vágott és oly szerencsétlenül találta el az oroszot, hogy elvágta a nyakát. Tekintettel a körülményekre, a lányt nem tartóztatták le. A vizsgálatot folytatják.

— **Papiroscipó.** A papiros értéke a háboruban rendkívül megnövekedett, nemcsak árban, hanem százalékos használatosságában. Nemcsak autókerekeket, spárgákat, zsákat készítenek belőle, hanem most már cipőt is. Berlini munkatársunk írja, hogy Strassburgban gyár alakult, amelynek női munkásai papircipőt gyártanak. A papirost valami új találmánnyal készítik ki, úgy hogy puhasága mellett is tömöttebb lesz s egészen jól pótolja a bőrt.

LEGUJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressztudósításai.

Az új offenzíva célja.

Budapest, aug. 1.

A sajtószállásról jelentik: Az oláh offenzíva célja: eljutni a kézd-vásárhelyi medencébe, hogy ezáltal Mackensen és József főherceg frontját veszélyeztessék. Ha ez a terv sikerülne is, csak az oláhokra hozna veszedelmet, mert a berecki hegyvidéken átjövő seregüket könnyen izolálhatnók.

Elsüllyesztett hajók.

Budapest, aug. 1.

A Wolff-ügynökség jelenté, hogy a német buvárhajók ismét 20.000 tonnát süllyesztettek el.

A nyolcadik orosz hadtest elfogatás veszélye előtt áll.

Budapest, aug. 1.

Londonból jelentik, hogy a németek célja most arra irányul, hogy a 8-ik orosz hadtestet elfogják. E cél felé a németek a siker jegyében haladnak.

Balfour kijelentései.

Budapest, aug. 1.

Londonból jelentik, hogy az angol alsóházban Balfour a hozzá intézett interpellációkra kijelentette

hogy a hadicélok egyike Elzász-Lotharingia visszaadása és Ausztria-Magyarország nemzetiségeinek kielégítése. Balfourt tulzásaért hevesen támadták.

Heti műsorok.

Szinkör-mozgó. Ezen a héten még két páratlanul gazdag műsort fog a Szinkör-mozgó vezetősége bemutatni. Az egyik a pénteken színrekerülő „Sötétség hercege“, a másik pedig Jókai Mór filmesített világhírű regényének, a „Mire megvénülünk“-nek második és befejező része: „Tíz év múlva“. Az első rész, az „Áronffy-család végzete“ oly nagy sikert aratott az elmúlt héten a Szinkör-mozgóban, hogy előreláthatólag zsufozásig meg fog telni szombaton és vasárnap a „Tíz év múlva“ minden egyes előadásán a tágas nézőtér.

A kétarcu herceg. Pénteken és szombaton egy izgalmas bűnügyi drámai ujdonságot fog az Egyetem-mozgó bemutatni, címe: „A kétarcu herceg“.

Amarant. Az Uránia-színház pénteki és szombati műsorán szerepel az „Amarant“ című rendkívül érdekes szerelmi történet bemutatása, melyre különösképpen felhívjuk a közönség figyelmét.

Szinkör-mozgó.

Szerdán: Vicza a nevelőben. (Fősze-replő Asta Nilzen.)

Csütörtökön: A Ludovika Akadémia növendékeinek hangversenye.

Pénteken: A sötétség hercege.

Szombaton: Mire megvénülünk II. (Tíz év múlva.)

Vasárnap: Mire megvénülünk II. (Tíz év múlva.)

Egyetem-mozgó.

Szerdán: A testvérharc.

Csütörtökön: A testvérharc.

Pénteken: A kétarcu herceg. (Bűnügyi dráma.)

Szombaton: A kétarcu herceg. (Bűnügyi dráma.)

Vasárnap: A sötétség lovagjai.

Uránia-színház.

Szerdán: I. A játék ördöge. II. Modern férjek.

Csütörtökön: I. A játék ördöge. II. Modern férjek.

Pénteken: Amarant.

Szombaton: Amarant.

Vasárnap: I. Gyermeki könnyek. II. A csodadoktor.

Közgazdaság

Termeljünk dohányt! Komáromból jelentik: Komárom vármegye Gazdasági Egyesülete felirt a kormányhoz, hogy tekintettel a nagy munkásdohányhiányra, engedjék meg minden földbirtokosnak, hogy bizonyos területen dohányt termelhesse.

Monopolium a baromfikereskedésre. Varsóból jelentik: A varsói német főkörmányzóság érdekes rendelkezést bocsátott ki. A rendelet szerint Orosz-Lengyelország 13 járásában az élőszárnyas és liba bevásárlása és eladása úgy a belföldi viszonylatban, valamint a külfölddel szemben ezentul állami egyeduróság tárgyát képezi. Az egyedurósági jogot a kereskedelmi és iparkamarák kalisi központi irodája gyakorolja. A lengyel királyság többi járásában az élő liba és

szárnyas forgalombahozatala továbbra is szabad kereskedelem tárgya marad, minthogy azonban intenzivebb baromfitenyésztés csak a rendeletben felsorolt 13 járásban van, ennek az engedélynek nincs komoly jelentősége. A rendelet ellen vétők 10.000 márkáig terjedhető pénzbüntetéssel vagy hat hónapig terjedhető fogházbüntetéssel sújtatnak.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

Szám: 124—1916. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólirott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 700/8—1917. föl. számú végzése következtében dr. Brán Jenő tekei ügyvéd által képviselt a Bistritiana beszercei tak. és hitelintézet részvénytársaság végrehajtató javára 760 kor. tőke s jár. erejéig 1917. évi május hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás uiján lefoglalt és 610 koronára becsült következő ingóságok u. m.: 1 borju, 1 ócska lóhám és libák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tekei kir. járásbíró-ság 1917. évi Pk. 1257/2. számú végzése folytán 760 kor. tőkekövetelés, ennek 1913. évi december hó 25. napjától járó 6%-os kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 197 kor. 44 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Mezőviszolya községben leendő eszközzésére 1917. évi augusztus hó 9-ik napjának délelőtti 11 óraja határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel nyilatkoznak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t.-c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Tekén, 1917. évi július hó 12. napján.

Zs. Vitéz Caesar

424 (1—1) kir. bír. végrehajtó.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.
(396 26—52)

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKÁNIN“

patkányirtó-szer (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószert.

1 doboz ára 3 K, mely ele-rülbelül 60 patkány kijirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektust, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a **PATKÁNIN** gyár egyedüli elárúsítója, a Torontáli Agrár-bank Részvénytársaság **Nagybecskereken**

Szinkör-mozgó.

Előadások hétköznapokon:	Előadások ünne- és vásárnap
Első előadás 4 órákor	Első előadás 2 óra
Második „ 6 „	Második „ 4 fél „
Harmadik „ 7 „	Harmadik „ 5 „
Negyedik fél 9 „	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8 „
	Hatodik „ 10 fél „

Műsor:

Kedden

I. Ne játszd a tüzzel!

II. Szellemekek éjszakája.

Szerdán

Vica a nevelőben.

Csütörtökön

A Ludovika Akadémia növendékeinek hangversenye.

Pénteken

A sötétség hercege.

Szombaton és vasárnap

Mire megvénülünk II.

Helyárok:

Páholyülés . . . . . 1.50 kor.
Földszinti ülés . . . . . 1 kor.
Alsó erkély . . . . . 70 fillér.
Felső erkély . . . . . 50 fillér.